

Underhandlinger, som skulle foregaa, je paa Kommunernes Interesse, og da Staten jo ingen Tvangsmidler har overfor Kommunerne, er det jo en Selvsølgje, at disse maatte rggte deres Sager daarlgt, om de vilde gaa ind paa Noget, som var til Skade eller Udgift for dem. Det viser sig da ogsaa, at ved det Lovforslag, som foreligger, har Regjeringen maattet indbrømme fordelagtige Betingelser, saa fordelagtige Betingelser, synes det mig, at Staten paa ingen mulig Maade kan undslaa sig for selv at overtage denne Foranstaltning. Naar Staten kan tilbyde Kommunen et 4 Procents Laan til alle disse Foranstaltninger samt ogsaa til at indfri de Kapitaller, som ere reiste i den Anledning, et Laan, som Staten jo skal forrente Kommunen i Form af Leie med 6 pCt. af den Del af Udgiften, som falder paa Lokalerne, saa er det meget naturligt og rimeligt, at Staten bygger selv og lader Kommunen være fri. Derved vandt man at slippe for alle disse Underhandlinger, men hvad man først og fremmest vandt, var, at de Besvælinger, som vi jo nu stadig høre fra Kommunernes Side med Hensyn til, at de have Udgifter i saa Henseende, vilde forsvinde, og vi vandt desuden een Ring, som ikke kan betales med Penge, og det er, at Staten ene og alene vilde blive ansvarlig for, at Soldaterne faae et ordenligt Huus, medens, som Mellemparendet nu er, saalænge dette Sammenblyndingsforhold eksisterer, den Ene altid skylder Skylden over paa den Anden. Regjeringen siger, at den kan ingen Vej komme med Kommunerne, og Kommunerne sige: Vi vilde ikke overtage Forpligtelser undtagen paa de og de Vilkaar, det er trangt at komme frem paa denne Vej, og jeg tror ikke, saaledes som det ærede Medlem, der først havde Ordet, at dette er en Sag, som vil have stor Besværlighed. Jeg tror, at Alle ere saa bejsælede af den Interesse som man bør have for Soldaterne, at det fornødne Beløb til de nødvendige Bygninger nok vil kunne tilvejebringes, naar man først kommer til den Erkjendelse, at det at indlægge Soldater i Kaserne er en bedre Maade at behandle dem paa end at indkvartere dem omkring hos Beboerne; ialtfald er dette Punkt i Grunden afgjort, idet Ministeriet jo tilbyder til enhver Tid at laane de fornødne Beløb ud. En anden Betragtning kan ogsaa med Nytte fremsættes ved denne Leilighed — og jeg mener, det er rigtigt, at den bliver fremsat — at ved den Tilværelse, som i saadanne Lovforslag gives Ministeriet, gaas den lovgivende Myndighed paa en Maade forbi; den faar i saa Henseende ingen Indflydelse paa, hvilke Bygninger der bliver foranstaltet, det bliver en Forhandlings Sag mellem Kommunerne og Administrationen. Jeg veed ikke, at Rigsdagen har havt nogen Indflydelse paa, hvorledes de Bygninger se ud, som Kommunerne have bragt tilveie. Kommunerne foranstaltede Lægninger og Overdrag, forhandle saa med Administra-

tionen, og saa gaar det videre. Men fremfor Alt er det min Mening, at vi saasnart som muligt skulle skaffe Soldaterne bedre Opholdssteder, end de nu have, og det kan ske, naar vi lade Kommunerne ude af Betragtning. Naar Krigsbestyrelsen forelægger et Lovforslag for samtlige Garnisonssteders Vedkommende, maa det ske uafhængig af Kommunerne, og saa ville Administrationen og Lovgivningsmagten blive stillede mere frit og selv tage Bestemmelse om Garnisonsstederne, uafhængig af Kommunerne. Nu er det dog paa en Maade Kommunerne, som blive medbestemmende ved Afgjørelsen af, hvor Garnisonsstederne skulle være, naar der skal træffes Overenskomst med dem om de Bygninger, som nedvendigvis skulle til. I det Dieblit en Kommune ikke vil gaa ind paa en Underhandling, kan Ministeriet ikke paabyde de nødvendige Bygninger og heller ikke paabyde, at der træffes de tilsigtede Foranstaltninger. Jeg skal derfor meget ønske, at denne Tanke maa blive optagen af Flere og særlig af den høitærede Minister; jeg tror, at derved vil Sagen komme i den bedste Gænge. Men ialtfald ville vi opnaa to Ring: vi vilde blive fri for Klagerne fra Kommunerne, og vi vilde skaffe de bedst mulige Opholdssteder for Soldaterne, og det vil paa ingen Maade blive nogen Fordyrelse for Staten; tværtimod, de Tilbud, som vi kunne vente af Kommunerne, og det, der fremkommer ved Forhandlinger med dem, vil paa ingen Maade blive fordelagtigere for Staten, aldenstund vi ere komne saa vidt, at Statens Budget nu tilfødes, at vi kunne tilbyde Kommunerne Laan. Jeg skal derfor med denne Bemærkning anbefale min Tankgang til Overveielse baade af Thingets Medlemmer og af den høitærede Minister.

W. Petersen: Jeg skal vistnok være den Sidste til at mødte mig den Tanke, som blev fremsat af den sidste ærede Taler, nemlig at Indkvartering bør være en Stats Sag; men ligesaa vist som han er gennemtrængt af den Tanke, at vi saa snart som muligt bør gjøre, hvad vi kunne, for vore værnepligtige Sønner, saa vist er jeg gennemtrængt af den samme Tanke, og netop derfor tror jeg, at hvis vi gaa den Vej, som det ærede Medlem antydede, vil det være meget længe, inden vi naae dette Maal. Saaledes som Sagen nu staar, er der jo først Forhandlinger med de tre Kommuner, som ere ansøgte her i Lovforslaget, og i disse tre Tilfælde ere Krigsbestyrelsen og Kommunerne enige om, hvad der skal gjøres. Hvad Kommunerne kun forlange, er ved en Lov at have Sikkerhed for — saaledes som den første ærede Taler antydede —, at Garnisonen bliver der, hvor den er bestemt at være, indtil det atter ved Lov bliver forandret. Jeg ser ikke, at Gjennemførelsen af denne Lov paa nogen Maade vil forhindre Gjennemførelsen af den Tanke, der blev udtalt af den sidste ærede Taler; thi dersom man i Virke-